

Dones Estimar-se a plena llum

**Teresa Broseta
Patricia Campos**

TRANSIT

Eren les quatre i mitja de la vesprada d'un divendres de juliol i feia una calor que badava les pedres. L'aire cremava, l'asfalt amenaçava de liquar-se i els aires condicionats vomitaven foc a la cara dels escassos vianants, que s'arrapaven a la breu ombra dels edificis per fugir del sol. Àfrica, que arrossegava els peus i l'ànima per l'asfalt ardent, albirà una cafeteria com un naufrag albira finalment la terra ferma i travessà el carrer sense parar esment al trànsit, delerosa. El conductor del cotxe que l'esquivà, a recer dins del vehicle climatitzat, s'apiadà d'aquell drap humà noquejat per la calor i es limità a dedicar-li un impacient toc de clàxon, que Àfrica ignorà. En passar del llindar de la porta, la frescor i la foscor l'abraçaren com velles amigues i es quedà immòbil un moment màgic, gaudint de la trobada.

—Bona vesprada! Fa calor, eh?

La veu de la cambrera trencà la bombolla i la tornà amablement a la realitat.

–Un infern! –es lamentà, desencaixada. Observant al seu voltant el bar buit, deixà anar una lleugera expressió de sorpresa–. Uh! Està obert, no?

–I tant! Però ja veus que pots triar taula –rigué suaument la cambrera–. El món és dels valents! Què et pose?

–Un café del temps, per favor.

–De seguida.

Àfrica deixà caure el cul en la cadira, els colzes en la taula i el cap entre les mans, i li semblà que encara no havia acabat de fer-ho que ja tornava a sentir la veu de l'altra. No necessità mirar-la per saber que somreia.

–Te l'he posat amb glaçonets de café, que m'ha semblat que et calia alguna cosa especial.

Alçà amb vivor el cap i els ulls li ballaren entre el gotet primorosament preparat i el somriure de la cambrera. Aquella inesperada mostra d'amabilitat per part d'una desconeguda li tocà el cor amb dits de seda i aleshores, per a la seua pròpia sorpresa, esclatà en un plor desesperat fet de sanglots, llàgrimes, mocs i sospirs. La cambrera, atònita, li passà un braç pels muscles en absolut silenci i Àfrica recolzà el cap en un ventre acollidor com un coixí on plorà a cor què vols un parell de minuts. Després, segurament perquè l'altra no li havia demanat que deixara de plorar, s'eixugà els

ulls i el nas amb dits nerviosos i apartà lleugerament el cap del cos de la cambrera.

–Quina vergonya! Perdona. No sé què m’ha passat.

–La vergonya cria ronya! –somrigué l’altra–. No patisques, que plorar és tan natural com riure.

–Gràcies –contestà, amb les galtes com la grana–. Però pixar també és natural i no ho fem davant dels altres. I menys encara si no els coneixem de res. Perdona’m, de veritat. Soc Àfrica.

–Jo, Cristina. I no he de perdonar-te res, dona. Qui no s’ha trencat alguna vegada?

–Més que trencar-me, m’he desfet com el sucre en la llet.

–Si puc ajudar-te d’alguna manera...

–Ja m’has ajudat, creu-me. –No tenia massa ganes de parlar del tema, però li semblà que la desinteressada amabilitat de Cristina mereixia una mica més d’informació. Sospirà–. Supose que perdre el treball i la parella el mateix dia és massa per a qualsevol.

–Ostres! Ja pots dir-ho, ja. Un dia horrible de veritat.

–Un dia? Encara no són les cinc de la vesprada. Qui sap què més pot passar encara...

–Calla, dona, calla.

–Com era allò? *Un seguit de desgràcies catastròfiques!*

La rialla de Cristina agranà el bar i estovà el cor d'Àfrica que, ara sí, tenia ganes d'esplaiar-se. Just en aquell moment, però, la porta del local es va obrir de bat a bat i una família nombrosa i deshidratada trencà sorollosament l'atmosfera propícia a les confidències.

–He de deixar-te.

–Tranquil·la.

Cristina ocupà el seu lloc a la barra, la família s'escampà pel local i Àfrica es va beure, per fi, el café. Allò dels glaçonets especials era una idea magnífica que resolía l'etern dilema del café del temps, que si te'l beus de pressa no està fresc i si esperes que es refrede està aigualit. Molta cafeïna, sí, però un dia és un dia, que caram.

Com passa sovint en els bars per raons misterioses, la presència de la família funcionà com a imant per a molts altres clients i Àfrica hagué d'acceptar que Cristina no tornaria a la taula. S'alçà i s'acostà a la barra.

–Cobra'm quan pugues.

–Això podíem fer! Ja pagaràs a l'altra.

–Gràcies, Cristina. De cor.

–Sort, Àfrica! Ja saps on trobar-me.

Eixir al carrer va ser com abocar-se a un forn encés i Àfrica avaluà ràpidament les seues possibilitats. Per més que acabara de quedar-se sense faena, era prefe-

rible arribar viva a casa que conservar deu o quinze euros més a la cartera. Alçà la mà per a parar un taxi, s'entaforà en el vehicle climatitzat i, tot i que va ser escrupolosament educada, deixà clar amb el llenguatge corporal que no li abellia parlar de res amb ningú. Durant el trajecte revisà el mòbil, en silenci des que havia entrat a treballar aquell matí. Whatsapps innecessaris de tots els grups, notificacions de xarxes socials que ara mateix li importaven un rave i un fum de telefonades perdudes, totes d'Elisa, la seua germana. I totes posteriors a la reunió en què l'havien acomiadada. Ho sabia, naturalment; no en va la millor amiga d'Elisa era la secretària de direcció de l'empresa. Notà que la primera telefonada perduda era de les 13.30, quan ella encara estava immòbil i muda en el despatx del gerent, intentant pair la martellada de l'atur que acabava de colpejar-li el cap. Ho sabia d'abans, la molt... Des de quan? Ja ho sabia diumenge passat, mentre es menjaven la paella ritual del pare, que l'acomiadarien al final de la setmana? Repassà infructuosament les paraules i els gestos d'Elisa, però no hi trobà cap indici. Encara resultaria que era bona actriu, la refotuda! Mentre el taxi enfilava ja el seu carrer, Àfrica teclejà apressadament un breu missatge per a Elisa. «Estic bé, parlem demà.» No sabia si quatre

paraules serien suficients perquè la deixara en pau, almenys per unes hores, però no estava d'humor per a emprar-ne més.

Tampoc malbaratà paraules amb el taxista, però li va agrair el silenci amb una propina que no es podia permetre. Com que tampoc es podia permetre posar l'aire condicionat de tota la casa a temperatura polar, que era el que li demanava el cos, es conformà amb una dutxa freda que li abaixà uns quants graus la temperatura del cos i li temperà una mica la cremor de l'ànima. Mentre deixava córrer l'aigua cos avall, s'esforçà a separar els sentiments que li provocaven els dos successos de la jornada com separava amb cura les vetes de greix de la poca carn que menjava. Ràbia per la pèrdua del treball, dolor per la pèrdua de Carles, indignació amb si mateixa en un i en altre cas perquè no havia sabut, ni en un cas ni en l'altre, percebre els senyals, copsar les pistes. Ni tan sols quan l'havien cridada al despatx del gerent havia sospitat res i hi havia entrat amb el pas decidit i un somriure als llavis que se li havia quedat congelat amb les primeres paraules del senyor Vicens, que, almenys, havia tingut la decència d'anar directe al gra.

—Ho sent molt, Àfrica, però ja saps que l'empresa no va bé i ha arribat el moment de reduir personal.

La resta del discurs l'havia sentit com qui sent ploure. Que si treballes bé, que si tens iniciativa, que si lamente molt haver de prescindir de tu, que si et faré una bona carta de recomanació... El desconcert i la sorpresa havien de ser tan llegibles en la seua expressió que el senyor Vicens retallà el discurs i l'acompanyà a la porta com a una criatura que fa els seus primers passos.

–Pren-te el temps que necessites per a arreplegar les teues coses. No cal que ho faces tot hui.

–Gràcies.

Però ho va fer tot en la mitja hora que li quedava per davant, perquè no era persona de tindre la taula de treball atapeïda de fotos i plantes i les seues possessions s'encabien sense dificultats en una bossa de lona. Uns caramels de menta, uns xiclets, la botelleta d'aigua, un paquet de mocadors de paper, tres bolígrafs, una llibreta i pare vosté de contar. Ho va arreplegar tot i es va acomiadar de companys i companyes sense escarafalls ni exagerades mostres d'afecte i, sobretot, sense falses promeses de futures quedades. Agraïa interiorment amb fervor aquella cita per a dinar amb Carles, amb qui esperava poder buidar el sac de les seues cabòries i les seues frustracions abans de fer front a la condescendència de sa mare i d'Elisa. En entrar al

restaurant on havien quedat, però, l'ataüllà des de la porta i, ara sí, alguna cosa en la seua actitud la posà en guàrdia. Potser va ser la profunditat d'un plec al front, o la mirada baixa, o els dits que tamborinejaven sobre la taula, el cas és que el saludà com si no li haguera passat res i tingué la paciència d'intercanviar tot un seguit de frases banals fins que Carles, clavant els dits en el got de cervesa com si volguera foradar-lo, es va fer l'ànim d'agarrar el bou per les banyes.

–Hem de parlar, Àfrica.

–Això estem fent, no?

–Ja m'entens.

No l'entenia, però va fer un gest que no la comprometia a res i ell començà a parlar. A la segona frase li quedà clar que portava el discurs preparat i après de memòria, perquè veges quan havia emprat aquell tros de suro tantes paraules de més de quatre síl·labes, però no el va interrompre en cap moment ni va tocar l'ensalada que els havien servit. Quan Carles callà, només li va fer una pregunta.

–És per una altra?

–No! De veritat que no, Afri.

Afri, havia dit? I tant que n'hi havia una altra! Estigué a punt d'insistir, d'encabotar-se a traure-li un nom que no li hauria servit de res conèixer, però ho

deixà córrer i s'alçà amb tota la dignitat possible. No hi havia res més a dir.

–Que et vaja bé. Ja ens veurem.

–Espera! Les coses que tens en ma casa...

–Fica-les en una caixa i envia-me-la amb un missatge. Pagaré els ports si és precís.

–Per favor!

Tenia traça per a fer aquella cara de dignitat ofesa, Carles, les coses com eren. Per por de flaquejar havia preferit no continuar mirant-lo i canviar l'acollidor restaurant per la calor infernal del carrer, fins que havia anat a trencar-se per pura casualitat entre els braços acollidors de Cristina. Ara anava casa amunt i casa avall, no per passejar la seua angoixa sinó buscant si hi havia alguna cosa de Carles per algun racó, però no hi trobà res. No era d'estranyar. No li havia agradat mai sa casa, a Carles, que sempre havia posat les mil i una excuses per no fer-hi nit. Es queixava del menjador minúscul i del sofà incòmode, del llit de metre trenta-cinc i de les finestres que no aïllaven gens ni miqueta del soroll del carrer, de la poca llum natural i de l'estucat de les parets, de la cortina de la dutxa que se li apegava al cos i de les bombones de butà que sempre s'acabaven en el pitjor moment, i ella, per no sentir-lo, s'avesà a fer vida en l'apartament d'ell, que

semblava tret d'un catàleg d'Ikea. No volia que la mirada esbiaixada de Carles la portara a menysprear el piset de l'àvia, sense el qual encara viuria amb els pares, perquè la seua situació econòmica no havia sigut mai boiant. Feia lleig dir-ho, però la veritat pura i dura era que la malaltia de l'àvia havia sigut la clau de la seua independència. Quan mostrà els primers signes de demència i es va fer evident que no podia continuar vivint a soles, la idea d'un intercanvi d'habitatges va sorgir de manera natural en les conversacions familiars. En qüestió de dies, l'àvia estava instal·lada en l'habitació rosa i blanca d'Àfrica i ella ocupava aquell piset que brillava als seus ulls amb tots els colors de la llibertat.

Tombada en el sofà, repassava ara mentalment el discurs que li havia amollat Carles. Obviant tota la faramalla de paraules polisil·làbiques i l'impacte brutal de la sorpresa, la veritat és que no hi havia molt que poguera objectar al contingut. Si no la volia, no la volia, no calia donar més explicacions ni esgrimir més arguments. Qui els fa servir quan comença una història d'amor? Qui fa una llista dels motius que l'han portat a enamorar-se? Quan l'amor s'acaba, però, hi ha l'obligació d'explicar les velleïtats del cor, de justificar allò que no té per què ser justificable. Per què

em deixes? Per què? Necessite saber-ho, jo, que no et vaig preguntar mai per què em volies... Carles no li havia donat opció i havia sigut aleshores, amb aquell discurs que volia ser amable, balsàmic, fins i tot afectuós, quan li havia obert amb els dits bruts totes les ferides del cor, fins i tot aquelles que feia anys que semblaven perfectament cicatritzades.